

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΕΠΑΛ Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΤΗ ΓΛΩΣΣΑ ΜΟΥ ΕΔΩΣΑΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, θεωρείται αποδεκτή.)

A3. (μονάδες 25)

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ

- **Κειμενικό είδος:** Άρθρο γνώμης (αναμένεται να ακολουθηθούν τα χαρακτηριστικά στοιχεία του άρθρου γνώμης: τίτλος, αφόρμηση από επίκαιρο γεγονός στον πρόλογο, κτλ.).
- **Συντάκτης:** Ο μαθητής/η μαθήτρια.
- **Αποδέκτης:** Η σχολική κοινότητα κατά πρώτο λόγο, οποιοσδήποτε αναγνώστης κατά δεύτερο λόγο.
- **Ύφος λόγου:** Οικείο (χρήση α΄ και γ΄ ρηματικού προσώπου, προσεγμένο λεξιλόγιο).
- **Γλώσσα:** αναφορική λειτουργία.

Ενδεικτικοί άξονες της απάντησης:

Ο μαθητής/η μαθήτρια αναμένεται:

- να αξιοποιήσει στοιχεία του κειμένου του Hans Eideneier για την κατάταξη της ελληνικής στις λεγόμενες «ασθενείς» ευρωπαϊκές γλώσσες (μιλιέται μόνο από τα δέκα εκατομμύρια των κατοίκων της Ελλάδας, ενώ τα εκατομμύρια των ομογενών που ζουν διασκορπισμένοι σε όλες τις ηπείρους του πλανήτη αφομοιώνονται γλωσσικά από τη χώρα υποδοχής τους),
- να αναπτύξει τεκμηριωμένα τις απόψεις του/της για τη σημασία της νέας ελληνικής ως μητρικής γλώσσας παρά τους ολιγάριθμους συγκριτικά ομιλητές της (είναι συνδεδεμένη άμεσα, όπως και όλες οι μητρικές γλώσσες, με τη ζωή του κάθε ομιλητή της, καθώς ικανοποιεί την ανάγκη έκφρασης και επικοινωνίας, στηρίζει τη διαδικασία της κοινωνικοποίησης, αποτελεί μέσο έκφρασης ιδεών και συναισθημάτων, συνιστά στοιχείο πνευματικής καλλιέργειας, διασώζει και διαμορφώνει τον πολιτισμό και προσδιορίζει την εθνική ταυτότητα· επιπλέον ως φορέας της μακραίωνης πολιτιστικής παράδοσης που ξεκινά

από την αρχαία ελληνική συνιστά, λόγω της ιστορικής συνέχειας της γλώσσας, μια ιδιαίτερης βαρύτητας πολιτισμική αξία, που τροφοδοτεί με νεολογισμούς τις λεγόμενες «ισχυρές» ευρωπαϊκές γλώσσες).

Θετικά αξιολογούνται:

- Ένας πετυχημένος, περιεκτικός και ελκυστικός τίτλος.
- Η κατάλληλη τεκμηρίωση (γιατί είναι σημαντική η νέα ελληνική ως μητρική γλώσσα;).

Αρνητικά αξιολογούνται:

- Η απουσία τίτλου ή ένας μακροσκελής ή ασαφής τίτλος.
- Ένας γενικόλογος πρόλογος.
- Η πληθώρα παραδειγμάτων και η έλλειψη τεκμηρίωσης.
- Το προσωπικό, εξομολογητικό ύφος.

B3. (μονάδες 25)

1. Θέμα αναγνωστικής ανταπόκρισης

Ενδεικτικοί άξονες της απάντησης:

- Το ποιητικό υποκείμενο πιστεύει ότι οι Έλληνες ποιητές δεν καταξιώνονται, καθώς ελάχιστοι αναγνώστες διαβάζουν την ποίησή τους και ελάχιστοι γνωρίζουν τη γλώσσας τους. Έτσι, υποτιμώνται και δεν αναγνωρίζονται, όπως θα τους άξιζε (στ. 1-3). Όμως το μεγάλο τους προνόμιο, που αντισταθμίζει την έλλειψη δικαίωσης και καταξίωσης (στ. 3), όπως και την απομόνωσή τους από τα κέντρα των αποφάσεων (στ. 4), είναι ότι γράφουν ελληνικά, δηλαδή σε μία γλώσσα με ιστορική συνέχεια πολλών αιώνων, που συνιστά φορέα μιας μακραίωνης πολιτισμικής παράδοσης και ενός ανυπολόγιστου ιδεολογικού πλούτου.
- Στη συνέχεια, ο μαθητής/η μαθήτρια καλείται να εκφράσει ελεύθερα την προσωπική του/της γνώμη για την αξία της ελληνικής γλώσσας, όπως προβάλλεται στο ποίημα. Μπορεί να γράψει ότι:
 - συμφωνεί πλήρως ή εν μέρει
 - διαφωνεί πλήρως ή εν μέρει με το ποιητικό υποκείμενο, αιτιολογώντας τη συμφωνία ή τη διαφωνία του.
- Η εκφώνηση επιτρέπει την καταγραφή των προσωπικών ιδεών των μαθητών, αρκεί να είναι ολοκληρωμένες ως προς τη διατύπωση και τα νοήματα.

2. Θέμα δημιουργικής γραφής

Ενδεικτικοί άξονες της απάντησης:

- **Κειμενικό είδος:** επιστολή (τόπος, ημερομηνία, προσφώνηση: αγαπημένε μου φίλε/αγαπημένη μου φίλη ή οποιαδήποτε ανάλογη, αποφώνηση: σε φιλώ ή οποιαδήποτε ανάλογη).
- **Συντάκτης/συντάκτρια:** μαθητής/μαθήτρια ως ποιητικό υποκείμενο.
- **Αποδέκτης/αποδέκτρια:** ο καλύτερος φίλος/η καλύτερη φίλη.
- **Ύφος λόγου:** άμεσο και οικείο (α και β ενικό ρηματικό πρόσωπο).
- **Γλώσσα:** απλή, αναφορική ή/και ποιητική λειτουργία.
- **Σκοπός για τον οποίο γράφεται το κείμενο:** να εκφράσει ο μαθητής/η μαθήτρια με δημιουργικό τρόπο τις σκέψεις του ποιητικού υποκειμένου για τη μοίρα των Ελλήνων ποιητών, με βάση τη συγκίνηση που του προκάλεσε το λογοτεχνικό κείμενο.
- Ενδεικτικά, ο μαθητής/η μαθήτρια μπορεί να αναφέρει ότι οι Έλληνες ποιητές:
 - δύσκολα καταξιώνονται, καθώς δεν μπορούν να υπερνικήσουν τα εμπόδια που προξενεί η γεωγραφική και η γλωσσική τους απομόνωση (η μετάφραση ενός ποιήματος δύσκολα μπορεί να αποδώσει τις λεπτές γλωσσικές και ρυθμικές του αποχρώσεις),
 - από την άλλη πλευρά, όμως, έχουν το πολύτιμο προνόμιο να γράφουν σε μία γλώσσα μοναδική, που επιβιώνει και εξελίσσεται μέσα στο πέρασμα των αιώνων, έχοντας διαμορφώσει ανυπέρβλητα λογοτεχνικά έργα· έτσι, οι σύγχρονοι Έλληνες ποιητές γίνονται φορείς και συνεχιστές αυτής της μακραίωνης παράδοσης, έχοντας τη δυνατότητα να εμπλουτίζουν, φυσικά και αβίαστα, με τη δύναμή της το δικό τους έργο.